

ชื่อเรื่องวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ผังความคิดรวบยอด
วิชาหลักการจัดการ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ

ชื่อผู้วิจัย

อาจารย์วิษณุ ตรีสะอาด

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทางการศึกษา
วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ กรุงเทพมหานคร
ปีการศึกษา 2562

ชื่อเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ผังความคิดรวบยอด
 วิชาหลักการจัดการ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1
 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนวิชาการ

ชื่อผู้วิจัย นายวิษณุ ตรีสะอาด

สาขาวิชา การตลาด

ปีการศึกษา 2/2562

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้ผังความคิดรวบยอด ในรายวิชาหลักการจัดการ ของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2562 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนวิชาการ มีวัตถุประสงค์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาที่ใช้การเรียนการสอนโดยใช้แผนผังความคิดรวบยอด กับนักศึกษาที่ไม่ได้ใช้แผนผังความคิด รวบยอด ในวิชาหลักการจัดการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบ การวิเคราะห์ ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

จากการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 คน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดรวบยอด ในรายวิชาหลักการจัดการ พบว่า ค่าเฉลี่ย คะแนนหลังเรียน ($\bar{X}$ = 13.03, S.D. = 1.76) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 8.38, S.D. = 2.67) อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดรวบยอด ในรายวิชา หลักการจัดการ ทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเนื่องจากได้รับความช่วยเหลือชี้แนะจากหลายฝ่าย ขอขอบคุณอาจารย์กัณตชาติ เมธาโชติมณีกุล และบุคลากรของศูนย์วิจัย ฯ ที่ได้ช่วยวิเคราะห์ ข้อมูลและแนวทางในการทำวิจัย และการปรับปรุงแก้ไขที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยและครั้งนี้ ขอขอบคุณนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ รอบเช้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 29 คน ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัย ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1-18 ในรายวิชาหลักการจัดการ โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการบรรยาย กิจกรรมกลุ่ม และโดยการใช้แผนผังความคิดรอบยอด

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนครูทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะ ให้กำลังใจและให้คำปรึกษาตลอดมาด้วยดี

วิษุตม์ ศรีสะอาด

มีนาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(2)
สารบัญ	(3)
สารบัญตาราง	(5)
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	2
สมมติฐานการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
การจัดการเรียนรู้แบบผังความคิดรวบยอด	4
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	8
หลักสูตรและรายวิชาหลักการจัดการ	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	11
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	11
การเก็บรวบรวมข้อมูล	12
การวิเคราะห์ข้อมูล	13
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	15
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	16
อภิปรายผลการวิจัย	16

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข้อเสนอแนะ	
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	17
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	17
ภาคผนวก	18
ก. ข้อมูลของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง	18
ข. ข้อสอบทฤษฎีกลางภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562	20
ค. ข้อสอบทฤษฎีปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562	23
ง. สื่อการสอนผังความคิดรวบยอดบรรณานุกรม	26
บรรณานุกรม	32
ประวัติผู้วิจัย	34

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 4.1	
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยวิธีการสอนด้วยแผนผังความคิดรวบยอด	15

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนปัจจุบัน ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้แก่ผู้เรียนโดยวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบ เป็นต้นว่า การบรรยาย การทดลอง การสาธิต การแสดงบทบาทสมมติ หรือการลงมือปฏิบัติ นอกจากนั้นการเลือกใช้วิธีการสอนร่วมกับการใช้สื่อการสอนอย่างเหมาะสม จึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ครูจะนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพการเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลให้ผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนตามหลักการที่ว่า คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

ธรรมชาติของการเรียนแบบผังความคิดรวบยอด (Mind Mapping) สามารถเชื่อมโยงอย่างแนบแน่นกับการทำงานของสมอง และยังสามารถนำไปใช้กับกิจกรรมแทบทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความคิด การเพิ่มความจำ การวางแผนหรือการใช้ความคิดสร้างสรรค์ โทนี บูซาน (Tony Buzan, 1991:117) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมศักดิ์ สิ้นธุระเวช (2542: 1; อ้างอิงจาก สุพิศ กลิ่นบุปผา, 2545:9) กล่าวถึงแผนที่ความคิดว่าแผนที่ความคิดช่วยประหยัดเวลาในการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกลุ่มเนื้อหา มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับการคิดไตร่ตรองและการเรียนรู้ แผนที่ความคิดใช้ได้กับผู้เรียนทุกระดับอายุและทุกวิชา

วิธีการจัดการเรียนรู้ผังความคิดรวบยอด (Mind Mapping) และความคิดเห็นของนักวิชาการหลายๆ ท่าน และจากการศึกษาผลการวิจัยการจัดการเรียนรู้แบบผังความคิดรวบยอดที่กล่าวมานี้ พบว่า สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยผู้เรียนที่ไม่ได้เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบผังความคิด และการเรียนรู้วิธีนี้จะช่วยวางกรอบความคิดของผู้เรียนในการผสมผสานความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว ทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำความรู้ได้ง่ายขึ้น

ผู้วิจัยมีแนวคิดที่จะพัฒนาและส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียน ด้วยการนำแผนผังความคิดรวบยอด (Mind Mapping) มาใช้เป็นเทคนิคการเรียนการสอนเพิ่มเติม โดยเริ่มทดลองในวิชาหลักการจัดการของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 256 และทำการวิจัยในชั้นเรียน หัวข้อ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ผังความคิดรวบยอด รายวิชาหลักการจัดการ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนก่อนและหลัง โดยใช้ผังความคิดรวบยอดในกระบวนวิชา หลักการจัดการ ของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.1 ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1

สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 50 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1

สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 29 คน

2. ตัวแปรในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น คือ การสอนโดยใช้ผังความคิดรวบยอด

2.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชาหลักการจัดการ

3. ระยะเวลาในการทำวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

4. พื้นที่ในการเก็บข้อมูล คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนวิชาการ

สมมติฐานการวิจัย

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังความคิดรวบยอดในวิชาหลักการจัดการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562
นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้แบบผังความคิดรวบยอด หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้จากประสบการณ์เดิม มีการอภิปรายสะท้อนความคิด สร้างความคิดรวบยอดและนำไปประยุกต์ใช้ โดยยึดหลักกระบวนการกลุ่ม และครูสอนโดยใช้ผังความคิดรวบยอด (Mind Mapping) ช่วยในการเรียนรู้ ดังนั้น ขั้นนำ จะนำเข้าสู่บทเรียนด้วยกิจกรรมที่เหมาะสม เช่น เล่นเกมทบทวนความรู้เดิม ขั้นสอน 1)ครูและนักศึกษาช่วยอภิปรายเรื่องเพื่อเลือกแผนผังความคิด 2) ครูและนักศึกษาร่วมกันอภิปรายอีกครั้งเพื่อเขียนชื่อเรื่องหรือคำสำคัญ 3)นักศึกษาเขียนโครงร่างรูปแบบต่าง ๆ รวบรวมคำสำคัญหรือชื่อเรื่อง 4)ครูใช้คำถามและกระตุ้นให้นักศึกษาหาใจความสำคัญของเรื่องที่เรียน 5)นักศึกษาเขียนใจความสำคัญหลักหรือชื่อเรื่องมายังใจความสำคัญ 6)นักศึกษาเขียนใจความสนับสนุนและเขียนโครงร่าง

2. ผังความคิดรวบยอด (Mind Mapping) หมายถึง การเขียนแผนภูมิเชื่อมโยงความสำคัญระหว่างความคิดอย่างเป็นลำดับจากความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ โดยมีความเชื่อมโยงระหว่างคำแต่ละคำเหล่านั้นจนเกิดเป็นประโยคที่มีความหมาย

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาหลักการจัดการ หมายถึง คะแนนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ที่ได้จากการสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน ซึ่งวัดในด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า

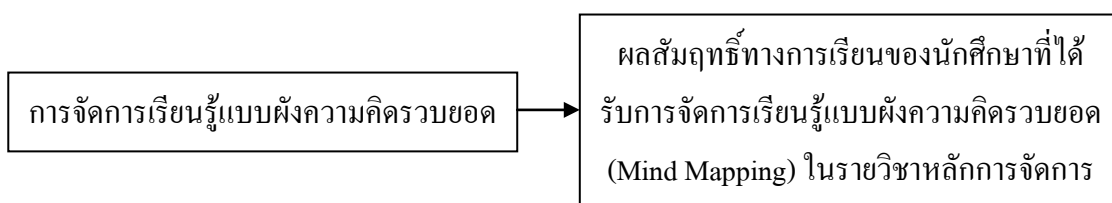
4. **วิชาหลักการจัดการ** คือ วิชาเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

5. **นักศึกษา** หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ห้อง 4 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์ชยการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาในชั้นเรียน
2. เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาวิธีการสอนของผู้วิจัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นทั้งในวิชานี้และในวิชาอื่น ๆ
3. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ท่านอื่นที่จะนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ผังความคิดรวบยอดรายวิชาหลักการจัดการของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2562 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์ฯ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบผังความคิดรวบยอด (Mind Mapping)
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. หลักสูตรและรายวิชาหลักการจัด
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนรู้แบบผังความคิดรวบยอด (Mind Mapping)

ความหมายของแผนที่ความคิด

บุซาน (Buzan) เป็นชาวอังกฤษได้คิดค้นทฤษฎีการทำงานร่วมกันของสมองเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ สมองของคนแบ่งเป็น 2 ซีก แต่ละซีกทำหน้าที่แตกต่างกัน Buzan ได้พัฒนาแผนที่ความคิดขึ้นโดยบูรณาการการทำงานของสมองทั้งสองซีกคือด้านซ้ายจะทำหน้าที่วิเคราะห์ค่า สัญลักษณ์ ตรรกวิทยา สมองด้านขวาจะทำหน้าที่ในการสังเคราะห์รูปแบบ สี รูปร่าง แผนที่ความคิดไม่ได้ใช้เพียงแต่เฉพาะคำสั้นๆ เท่านั้น แต่ใช้สัญลักษณ์ของภาษาต่าง ๆ ด้วยการจัดระบบข้อมูลเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้

แผนที่ความคิด บางทีเรียกว่า Semantic Map, Net Working, Cognitive Mapping หรือ Memory Mapping ซึ่ง สมศักดิ์ สันธุระเวชญ์ ได้กล่าวถึงแผนที่ความคิดว่าเป็นการนำทฤษฎีทางสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ แผนที่ความคิดเป็นการทำงานร่วมกันของสมองด้านซ้ายและด้านขวา สองด้านซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์รูปแบบ สี รูปร่าง โดยเสถียร ณ เชียงใหม่ ได้ให้ความหมายของแผนที่ความคิดไว้ว่า เป็นแผนผังแสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในใจที่แสดงอยู่ในรูปความสัมพันธ์โดยมีคำเชื่อมระหว่างมโนภาพต่าง ๆ เพื่อใช้แสดงความสัมพันธ์ของมโนภาพอย่างเป็นระบบ ในขณะที่ ทิศนา ขัมมณี ได้กล่าวว่าแผนความคิดเป็นแผนผังที่แสดง ความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวมโดยใช้เส้นการะยะห่างจาก จุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิตและภาพ

ธราเทพ แสงทับทิม (2556 : 9) ได้ให้ความหมายของ Mind Map ไว้ดังนี้ Mind Map หรือแปลเป็นภาษาไทยว่า “แผนที่ความคิด” เป็นการจดบันทึกแบบที่ไม่ได้จดเป็นบรรทัด แต่เป็นการจดโดยใช้จินตนาการและการเชื่อมโยงเข้ามาช่วย เพื่อกระตุ้นระบบความจำของสมอง และช่วยให้สมองเรียกข้อมูลออกมาใช้งานได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

รุจิรา คุ่มทรัพย์ (2557) กล่าวว่า Mind Mapping คือการถ่ายทอดความคิดหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสมองลงกระดาษ โดยการ ใช้ภาพ สี เส้น และการโยงใยเรียงจากบนลงล่าง ขณะเดียวกันมันก็ช่วยเป็นสื่อ

ข้อมูลจากภายนอก เช่น หนังสือคำบรรยาย การประชุม ส่งเข้าสมอง ให้เก็บรักษาไว้ได้ดีกว่าเดิม ยังช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ง่ายและเปิดโอกาสให้สมองเชื่อมโยงต่อข้อมูลหรือความคิดต่าง ๆ เข้าหากันได้ง่าย โดยการ “เชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน”

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552 : 263 อ้างใน Buzan and Buzan : 1997) ได้ให้ความหมายของแผนผังทางปัญญาไว้ว่า เป็นการแสดงออกของการคิดแบบรอบทิศทาง ซึ่งเป็นลักษณะการทำงานตามธรรมชาติของสมองมนุษย์เป็นเทคนิคการแสดงออกด้วยภาพที่มีพลังนำไปสู่คุณแจาสากล ที่จะใช้ไขประตูสู่ศักยภาพของสมอง ซึ่งแผนผังทางปัญญา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับแง่มุมมองของชีวิตซึ่งการเรียนที่ได้รับการพัฒนาและการคิดที่แจ่มชัดขึ้น จะนำไปสู่การพัฒนาการกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์

มนต์ธร ตั้งภาณุกุล (2554:7) ได้กล่าวว่า แผนที่ความคิด (Mind map) คือรูปจำลองที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของมโนภาพที่สัมพันธ์กัน โดยปกติจะใช้รูปวงกลมแทนมโนภาพหรือความคิด และเส้นลูกศรแทนลักษณะและทิศทางของความสัมพันธ์นั้นมีค่าเท่ากับไว้ว่าวงกลมแทนมโนภาพของอะไร เส้นลูกศรแทนความสัมพันธ์ในลักษณะและทิศทางใด ในบางครั้งมีการใช้การเน้นและแจกแจงเนื้อความด้วยสีและการวาดรูปประกอบ

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550 : 179 อ้างใน Buzan and Buzan, 1997) ได้กล่าวถึง Mind Mapping (แผนที่ความคิด) ไว้ว่า แผนที่ความคิดใช้แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

จากความหมายของแผนที่ความคิดข้างต้น จึงสรุปได้ว่า แผนที่ความคิด คือ เทคนิควิธีในการจัดรวบรวม สรุปเนื้อหา แสดงความคิดเห็น โดยการเชื่อมโยงความคิดรวบยอดของผู้เรียนช่วยให้เห็นภาพของความคิดที่หลากหลายมุมมองที่กว้างและชัดเจน เป็นการเขียนตามความคิดที่เกิดขึ้นขณะนั้น การเขียนมีลักษณะเหมือนต้นไม้แตกกิ่งก้านสาขาออกไปเรื่อย ๆ ทำให้สมองได้คิดได้ทำงานตามธรรมชาติอย่างมีจินตนาการกว้างไกล

วิธีการสร้างแผนที่ความคิด

ปูซาน (Buzan) ได้กำหนดกฎเกณฑ์พื้นฐานของการสร้างแผนที่ความคิดไว้ว่ามีอยู่ 2 กฎ คือ กฎเกณฑ์ด้านเทคนิค และกฎเกณฑ์ด้านแบบแผน ดังต่อไปนี้

1. เทคนิค แผนที่ความคิดจะใช้การเน้นถึงความสำคัญของความคิดในแผนผัง โดยผ่านองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ การใช้รูปภาพตรงกลาง การใช้สัญลักษณ์ คำ หรือรูปภาพที่สามารถรับรู้และเข้าใจได้ง่าย ใช้เส้นและสีตั้งแต่สามสีขึ้นไป และเว้นระยะระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ

2. แผนที่ความคิดต้องอาศัยความเชื่อมโยงของความคิดที่สามารถถ่ายทอดความคิดของผู้สร้างออกแบบมา โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การใช้ลูกศร การใช้สีเดียวกัน และการใช้รหัสหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการแสดงการเชื่อมโยงความคิด

3. แผนที่ความคิดจะต้องมีความชัดเจนในการสร้าง เช่น ใช้คำในการแสดงความคิด 1 คำ ต่อ 1 เส้น ใช้คำที่สั้นกะทัดรัด ลากเส้นหลักเพื่อเชื่อมโยงรูปภาพตรงกลางกับแผนที่ความคิดให้มีลักษณะรวมเป็นหนึ่งเดียว ไม่ขาดตอน รูปภาพมีความชัดเจน วางกระดาษในแนวนอนเขียนคำไม่ให้กลับหัว

4. มีการพัฒนารูปแบบแผนที่ความคิดของตนเอง ในขณะที่รักษากฎเกณฑ์พื้นฐานของแผนที่ความคิด

แบบแผนของแผนที่ความคิด

การวางรูปแบบของแผนที่ความคิดที่ดี ช่วยให้แผนที่ความคิดมีประสิทธิภาพมากขึ้นนอกเหนือจากการใช้เทคนิคต่าง ๆ

1. การใช้การเรียงลำดับขั้นตอนของความคิด แผนที่ความคิดที่ดีจะต้องมีการเรียงเรียงลำดับการคิดก่อนและหลังในเรื่องต่าง ๆ

2. การเรียงลำดับเกี่ยวกับตัวเลข แผนที่ความคิดที่ใช้ในงาน จำเป็นต้องมีลำดับขั้นตอนตัวเลขเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงขั้นตอนได้เป็นอย่างดี

นอกจากนั้น บุซัน (Buzan) ยังได้กล่าวถึง วิธีการสร้างแผนที่ความคิดไว้ ดังนี้

1. เริ่มด้วย “แก่นแกน” เป็นภาพสีตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ ภาพ ๆ เดียวมีค่ากว่าพันคำและยังช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเพิ่มความจำมากขึ้นด้วย ให้วางกระดาษตามแนวนอน

2. ใช้ภาพให้มากที่สุด ในแผนที่ความคิด ตรงไหนที่ใช้ภาพได้ให้ใช้ก่อน คำหรือรหัสเป็นการช่วยการทำงานของสมอง ดึงดูดสายตาและช่วยจำ

3. ควรเขียนตัวบรรจงตัวใหญ่ ๆ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ เพื่อที่ว่าเมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่จะให้ภาพที่ชัดเจน สะดุดตา อ่านง่าย และก่อผลกระทบต่อความคิดมากกว่าการใช้เวลาเพิ่มอีกเล็กน้อย ในการเขียนตัวให้ใหญ่ อ่านง่ายชัดเจน จะช่วยให้เราสามารถประหยัดเวลาได้ เมื่อย้อนกลับมาอ่านใหญ่อีกครั้ง

4. เขียนคำเหนือเส้น และแต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่น ๆ เพื่อให้แผนที่ความคิดมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ

5. คำควรจะมีลักษณะ “หน่วยคำ” กล่าวคือ คำละเส้น เพราะจะช่วยให้แต่ละคำเชื่อมโยงกับคำอื่น ๆ ได้อย่างอิสระ เปิดทางให้แผนที่ความคิด คล่องตัว และยืดหยุ่นมากขึ้น

6. ระบายสีให้ทั่วแผนที่ความคิด เพราะสีช่วยยกระดับความจำ เพลินตา กระตุ้นสมองซีก ขวา

7. เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ควรปล่อยให้ความคิดมีอิสระมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ อย่ามัวคิดว่า จะเขียนลงตรงไหนดีหรือว่าจะใส่หรือไม่ใส่อะไรลงไป เพราะล้วนแต่จะทำให้ งานล่าช้า นอกจากนี้ สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ ได้เสนอลำดับขั้นตอนในการทำแผนที่ความคิด ดังนี้

7.1 กำหนดคำถามให้ผู้เรียนคิด เช่น เมื่อมีผู้สอนพูดถึงทฤษฎี ผู้เรียนคิดถึงอะไรบ้าง

7.2 ให้ผู้เรียนระดับพลังสมอง เพื่อหาสิ่งที่ผู้เรียนคิดถึงเกี่ยวกับ ทฤษฎี

7.3 เขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นความคิดรวบยอดย่อยตามของลักษณะของความคิด

7.4 ลากเส้นเชื่อมโยงให้เหมาะสม แต่ละความคิดรวบยอด ความคิดรวบยอดที่สำคัญจะอยู่ใกล้จุดศูนย์กลางมากกว่า ความคิดรวบยอดที่สำคัญน้อยลงไปจะอยู่ห่างระหว่างจุดศูนย์กลางออกไปเรื่อย ๆ

7.5 ลากเส้นเชื่อมโยงให้เหมาะสม แต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่น ๆ

7.6 คำต่าง ๆ ควรมีลักษณะเป็นหน่วย เช่น หนึ่งคำต่อหนึ่งเส้น จะช่วยให้แต่ละคำ สามารถเชื่อมโยงกับคำอื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น

7.7 ใช้สี สีช่วยให้การจดจำและจัดประเภทความคิดสร้างสรรค์

7.8 ใช้ลูกศร ช่วยแสดงให้เห็นว่า แนวคิดต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงกันอย่างไร

7.9 ใช้เครื่องหมาย แสดงการเชื่อมโยงหรือมิติอื่น ๆ

7.10 ใช้รูปทรงเลขาคณิต แสดงขอบเขตของคำ ที่มีลักษณะของคำใกล้เคียงกัน

7.11 ใช้รูปภาพสามมิติ เพื่อให้โดดเด่น

กิจกรรมแผนที่ความคิดประกอบการเรียนการสอน

แผนที่ความสามารถนำมาใช้ได้อย่างหลากหลายในการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นช่วงก่อนเรียน ระหว่างเรียน หรือใช้ในการสรุปบทเรียนหลังจากสอนเสร็จ โดยการนำแผนที่ความคิดมาใช้ ในช่วงก่อนเรียนนั้น จะช่วยให้ครูประเมินความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียนที่มีเกี่ยวกับบทเรียนนั้น ๆ นอกจากนั้น แผนที่ความคิดยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบ กระบวนการคิดของตน

ฟlood และ เลป (Flood and Lapp) กล่าวว่า แผนที่ความคิด เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนที่มีปัญหาทางการอ่านมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักและความคิดรองในเรื่องที่อ่าน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ตรงตามเจตนาของผู้เขียน อีกทั้งยังช่วยแก้ไขปัญหาทางการอ่านเพื่อเพิ่มความเข้าใจของผู้เรียนได้ โดยได้เสนอแนะการนำแผนที่ความคิดไปใช้ในการสอน ไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. เตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนโดยการระดมความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านหรือหัวข้อสั้น ๆ
2. ครูนำเสนอแผนที่ความคิด โดยอาจเป็นแผนที่ความคิดเกี่ยวกับเนื้อเรื่องเพียงบางส่วนรวมถึงการใช้สี ลูกศร สัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้เรียนเข้าใจบทอ่าน หรืออาจเป็นแผนที่ความคิดโล่ง ๆ ที่ให้ผู้เรียนเติมข้อมูลลงไปเอง ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับความสามารถของผู้เรียน
3. ครูอธิบายถึงลักษณะโครงสร้างหรือรูปแบบของแผนที่ความคิดที่ใช้ รวมถึงการจัดวางโครงสร้างของเนื้อหาให้กับผู้เรียน
4. ครูและผู้เรียนช่วยกันวิเคราะห์เนื้อเรื่องและเติมข้อมูลลงในแผนที่ความคิดให้สมบูรณ์หลังจากการทำแผนที่ความคิดเสร็จแล้ว ครูอาจใช้แผนที่ความคิดที่สร้างขึ้นนำไปสู่การเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ เป็นต้น

ประโยชน์ของแผนที่ความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุซาน (Buzan) ได้เสนอประโยชน์ ลักษณะเด่นของแผนที่ความคิด ตลอดจนการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ล้วนแต่เป็นประโยชน์ซึ่งเราสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับเหตุการณ์และปัญหาที่เราต้องเผชิญอยู่ได้เป็นอย่างดี สรุปได้ ดังนี้

1. ประโยชน์ของแผนที่ความคิดต่อการเรียนการศึกษาศึกษาการเตรียมสอบพบว่า แผนที่เราจะดูสมุดงานหลาย ๆ หน้าในแต่ละวิชาที่เรียน เราใช้แผนผังความคิดแผ่นเดียวก็น่าพอใจแล้วสามารถรวมเป็น Master Mind Map ซึ่งจะทำให้การสอบง่ายมากขึ้น แผนที่ความคิดง่าย ไม่เครียด ทำให้เราได้คะแนนดี และยังทำให้เราได้เรียนอย่างสนุกสนานอีกด้วย

2. ประโยชน์ต่อสมาธิการผัดวันประกันพรุ่ง เพราะการสั้นไหล ความสนุกสนาน ความรวดเร็ว สีสัน ภาพ ความรื่นเริงในการเขียนแผนที่ความคิดจะช่วยดึงดูดความสนใจของคุณไว้ได้จึงช่วยสร้างสมาธิให้เราจะไม่ผัดวันประกันพรุ่ง และมีแรงจูงใจในการทำงาน

3. ประโยชน์ต่อความคิดริเริ่มสร้างสรรค์/ระดมสมอง-การจัดรูป-การใช้เหตุผล-การหยุดคิด เพราะจากการริเริ่มไปจนถึงการหยุดคิด เราจะเห็นว่าแผนที่ความคิดช่วยเราได้ตลอด ทั้งในด้านคุณภาพ ปริมาณ ความชัดเจน การจัดรูปแบบความคิดของคุณ และช่วยให้มีการคิดที่มีชีวิตชีวามากขึ้น

4. ประโยชน์ต่อการจำ การฟื้นความจำ เพราะแผนที่ความคิดเต็มไปด้วยสีสัน และคำที่มีคุณภาพ ตลอดจนการป้อนข้อมูลให้โยงกันตามธรรมชาติ เข้าสู่สมองเรา ทำให้เราสามารถจำ และเรียกความจำมาได้อย่างดีที่สุด

5. ประโยชน์ต่อการสื่อสารการพูดในที่สาธารณะ เพราะเราสามารถเขียนหัวข้อที่เราอยากพูดในรูปแบบที่ยืดหยุ่นได้ด้วยแผนที่ความคิดช่วยให้เรามั่นใจว่าจะไม่ตกหล่นประเด็นสำคัญ ๆ ไป ในเวลาที่เราพูดกับคนหมู่มาก ทั้งยังง่ายและไม่หลงประเด็นอีกด้วย

6. ประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดลำดับความสำคัญก่อนและหลัง เพราะเราสามารถเขียน สิ่งที่เราจะทำทั้งหลายแหล่ลงในหน้ากระดาษแผ่นเดียว อะไร ๆ ที่ขาดตกบกพร่องหรือซ้ำซ้อนก็จะชัดเจนขึ้นอีกด้วย เป็นการช่วยจัดลำดับความสำคัญ ก่อน-หลัง และยังช่วยบริหารเวลาของเรื่องต่าง ๆ ที่จะทำการทบทวนครั้งสุดท้าย การขีดเครื่องหมายตามงานที่ทำเสร็จแล้วจะทำให้แผนงานของคุณมีประสิทธิภาพมากขึ้น

7. ประโยชน์ต่อปัญหาการวิเคราะห์การตัดสินใจ เพราะหลังจากที่ได้ดูมุมมองต่าง ๆ และข้อเท็จจริงแล้ว เราจะมีความรู้สึกและผลพวงอย่างรอบด้านแล้ว ในแผนที่ความคิดแผ่นเดียวจะช่วยให้เกิดการวิเคราะห์และประเมินหาทางเลือกที่ดีที่สุด ทำให้เราเห็นภาพรวมได้อย่างชัดเจน ครบถ้วน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กูด (Good, 1993:7,อ้างถึงใน ชลินธร ธานีรัตน์.2554:14) ที่ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่าหมายถึง ความสำเร็จ ความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ความรู้ต่าง ๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจาก

การเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบในการสอน หรือทั้งสองอย่างรวมกัน

วุฒิชัย ดานะ (2553 : 32) ได้กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับความรู้ความสามารถ และทักษะที่ได้รับและพัฒนาจากการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ โดยอาศัยเครื่องมือในการวัดผลหลังจาก การเรียนหรือจากการเรียนฝึกอบรบ

จากความหมายดังกล่าวผู้วิจัยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความรู้ความสามารถ ทักษะ ของบุคคลแต่ละบุคคล ที่สามารถวัดได้ทั้งทางด้านทักษะปฏิบัติ และทางด้านเนื้อหา อาจทำโดยใช้ การใช้ แบบทดสอบการวัด โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และภาคปฏิบัติ

หลักสูตรและรายวิชาหลักการจัดการ

1.1 หลักสูตรและรายวิชา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557ประเภทวิชา บริหารธุรกิจ

สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ รายวิชา หลักการจัดการ ลักษณะรายวิชา

- รหัสและชื่อวิชา 3200-1002 หลักการจัดการ (Principles of Management)
- สภาพรายวิชา กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
- หน่วยกิต/คาบเรียน 3 หน่วยกิต/ทฤษฎี 3 คาบ (2-2-3)

1.2 คำอธิบายรายวิชาหลักการจัดการ

ศึกษาทฤษฎีและปฏิบัติ หน้าที่การจัดการ หลักการจัดการสมัยใหม่ การเปลี่ยนแปลงพัฒนาองค์การ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการ จริยธรรมในการจัดการ กรณีศึกษาการจัดการ การประยุกต์ หลักการจัดการในงานอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อัจฉรา อินทร์น้อย (2555) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ผลการสอนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ ความคิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเศรษฐศาสตร์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ แบบแผนที่ความคิด (Mind Mapping) หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

ปราณี หล้าเบ็ญสะ (2556) ศึกษาเรื่อง การใช้แผนที่ความคิดและการทดสอบย่อยเพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาในรายวิชาวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาดอิทธิพลขนาดใหญ่มาก

จิตร์ชต์ นวลไทย (2557) ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศด้วยเครื่องมือช่วยค้นประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (OPAC) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 21.25/82.25 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาห้องสมุดกับการรู้สารสนเทศ เรื่องการสืบค้นสารสนเทศด้วยเครื่องมือช่วยค้นประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (OPAC) สำหรับนักศึกษาระดับชั้นปวส. 1 สาขางานเทคนิคควบคุมงานก่อสร้าง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้ผังความคิดรวบยอด ในรายวิชาหลักการจัดการของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2562 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์วิชาการ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 50 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 29 คน

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

เวลาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ใช้เวลาในการทดลองตลอดทั้งภาคเรียน เป็นเวลา 18 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลางภาคและปลายภาคเรียน วิชาหลักการจัดการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 29 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์วิชาการ ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการเรียนวิชาหลักการจัดการเพื่อจัดทำสื่อการสอนแผนผังความคิดรวบยอด
2. ดำรงปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับการเรียนวิชาหลักการจัดการ โดยการโดยกลุ่มนักศึกษาที่มาเรียนสม่ำเสมอ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจชั้นสูงปีที่ 1 เพื่อร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนแบบแผนผังความคิดรวบยอด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย มีรายละเอียดตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการทดลอง

เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา สร้างความเข้าใจ และฝึกเขียนแผนผังความคิดรวบยอดในสัปดาห์ 10 ของการเรียนการสอน มีขั้นตอนดังนี้

- 1.1 ผู้วิจัยอธิบายให้นักศึกษาทราบถึง จุดมุ่งหมายของการใช้เทคนิคแผนผังความคิดรวบยอดในการเรียนวิชา วิชาหลักการจัดการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562
- 1.2 ผู้วิจัยได้อธิบายรายละเอียดของการเขียนแผนผังความคิด พร้อมยกตัวอย่างแผนที่ความคิด โดยผู้วิจัยได้จัดเตรียมไว้เป็นตัวอย่าง
- 1.3 ผู้วิจัยบรรยายในชั้นเรียน อธิบายที่มา ประโยชน์ของการใช้ผังความคิดรวบยอด ขั้นตอนการเขียนแผนที่ความคิด พร้อมยกตัวอย่างแผนผังความคิดที่จัดเตรียมไว้
- 1.4 ให้นักศึกษาฝึกทดลองเขียนแผนผังความคิดจากเนื้อหาที่ได้เรียนไป ผู้วิจัยให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล แล้วให้นักศึกษากลับไปทบทวน และฝึกเขียนแผนผังความคิดเพิ่มเติมจากสื่อประกอบการสอนที่ผู้วิจัยได้จัดเตรียมไว้ให้
- 1.5 ผู้วิจัยได้จัดเตรียมเอกสารประกอบการสอนเรื่องแผนผังความคิดรวบยอด นอกจากนี้ผู้วิจัยได้จัดทำสื่อการสอน POWER POINT ให้นักศึกษาไป Download เพื่อศึกษาเป็นแนวทางในการสร้างผังความคิดของนักศึกษาเอง

2. ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยเป็นผู้จัดการเรียนการสอนวิชาหลักการจัดการให้กับนักศึกษา ใช้วิธีการสอนแผนผังความคิดรวบยอด ในปีการศึกษา 2562 ภาคเรียนที่ 2 โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังต่อไปนี้

สัปดาห์ 1-9 หัวข้อเรื่อง ทฤษฎีและปฏิบัติเกี่ยวกับหลักการจัดการ

หน้าที่ในการจัดการและกระบวนการบริหาร

กรณีศึกษาการจัดการ กรณีศึกษาแนวคิดทฤษฎีองค์การ

กรณีศึกษาการวางแผน กรณีศึกษาการจัดองค์การ

กรณีศึกษาการจูงใจ กรณีศึกษาการควบคุม

โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนแบบบรรยายจากสื่อ

POWER POINT และกิจกรรมกลุ่มวิเคราะห์กรณีศึกษา

สอบกลางภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

สัปดาห์ 10 หัวข้อเรื่อง ความเป็นมาของแนวคิดปรัชญาสู่การจัดการสมัยใหม่
และทรัพยากรการจัดการ

สัปดาห์ 11 หัวข้อเรื่อง สภาพแวดล้อมของการจัดการ

สัปดาห์ 12 หัวข้อเรื่อง มิติการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์การ

สัปดาห์ 13	หัวข้อเรื่อง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการ
สัปดาห์ 14	หัวข้อเรื่อง จริยธรรมในการจัดการ
สัปดาห์ 15	หัวข้อเรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
สัปดาห์ 16	หัวข้อเรื่อง กรณีศึกษาการจัดการสมัยใหม่ (ผังวิเคราะห์ปัญหาด้วยผังก้างปลา)
สัปดาห์ 17	หัวข้อเรื่อง กรณีศึกษาจริยธรรมในการจัดการ (เทคนิคการแก้ปัญหาด้วยวิธี 4)
สัปดาห์ 18	หัวข้อเรื่อง สอบทฤษฎีปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

3. ขั้นหลังการทดลอง

ในขั้นหลังการทดลองผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.1 ผู้วิจัยจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนผังความคิดรวบยอดเริ่มสัปดาห์ที่ 10
- 3.2 ทดสอบวัดผลฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ใช้แผนผังความคิดในปีการศึกษา 2562 ในการสอบทฤษฎีปลายภาคเรียนที่ 2 เปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ก่อนใช้แผนผังความคิดในปีการศึกษา 2562 ในการสอบกลางภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ที่ผ่านมา
- 3.3 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ใช้ผังความคิดรวบยอด ในปีการศึกษา 2562 ในการสอบทฤษฎีปลายภาคเรียนที่ 2 กับผลสัมฤทธิ์ที่ยังไม่ได้ใช้ผังความคิดรวบยอด ในปีการศึกษา 2562 ในการสอบทฤษฎีกลางภาคเรียนที่ 2

สถิติที่ใช้

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนของนักศึกษา

$$\text{โดยใช้สูตร } \bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ = คะแนนเฉลี่ย
 $\sum x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N = จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

$$\text{โดยใช้สูตร S.D.} = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X = ค่าคะแนน
 n = จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่ม
 $\sum$ = ผลรวม

3. การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองค่าที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง จากกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก
($n < 30$) ทดสอบโดย t-test

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{sp \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}} \quad df = n_1 + n_2 - 2$$

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบหลังจากที่ใช้การเรียนการสอนแบบแผนผังความคิดรวบยอด และคะแนนทดสอบที่ไม่ได้ใช้การเรียนการสอนแบบแผนผังความคิดรวบยอดในการเรียนวิชาหลักการจัดการ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test แบบ Dependent ทำการประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้ โดยใช้ผังความคิดรวบยอด ในรายวิชาหลักการจัดการ ของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2562 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์วิชาการ ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบในการเก็บรวบรวม ข้อมูลให้แก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 29 คน และในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนน ก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน โดยวิธีการสอนด้วยแผนผังความคิดรวบยอด

คะแนนจากการสอนด้วย วิธีการทดสอบย่อยทุกสัปดาห์	N	$\bar{X}$	SD	T-Test	Sig
คะแนนก่อนเรียน (กลางภาค)	29	8.38	2.67	6.666	.000**
คะแนนหลังเรียน (ปลายภาค)	29	13.03	1.76		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดรวบยอด ในรายวิชาหลักการจัดการ พบว่า ค่าเฉลี่ย คะแนนหลังเรียน ($\bar{X}$ = 13.03, S.D. = 1.76) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 8.38, S.D. = 2.67) อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดรวบยอด ในรายวิชา หลักการจัดการ ทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้ผังความคิดรวบยอด ในรายวิชาหลักการจัดการ ของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2562 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนศึกษา มีวัตถุประสงค์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาที่ใช้การเรียนการสอนโดยใช้แผนผังความคิดรวบยอด กับนักศึกษาที่ไม่ได้ใช้แผนผังความคิด รวบยอด ในวิชาหลักการจัดการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบ การวิเคราะห์ ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

สรุปผล

จากการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 คน สามารถสรุปผลได้ดังนี้
จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดรวบยอด ในรายวิชาหลักการจัดการ พบว่า ค่าเฉลี่ย คะแนนหลังเรียน ($\bar{X}$ = 13.03, S.D. = 1.76) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 8.38, S.D. = 2.67) อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดรวบยอด ในรายวิชา หลักการจัดการ ทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

อภิปรายผล

จากการเปรียบเทียบคะแนนก่อน และ หลังเรียนที่มีการสอบแบบแผนผังความคิดรวบยอดพบว่า คะแนนจากแบบประเมินหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าวิธีการใช้แผนผังความคิดรวบยอดทำให้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าแบบไม่ได้ใช้แผนผังความคิดรวบยอดแสดงให้เห็นว่าวิธีการใช้แผนผัง ความคิดรวบยอด สามารถแก้ปัญหาของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำได้ สอดคล้องกับ อัจฉรา อินทร์น้อย (2555) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ผลการสอนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคม ศาสนา และ วัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐศาสตร์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ แบบ แผนที่ความคิด (Mind Mapping) หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 สอดคล้องกับ ปราณี หล้าเบญจสะ (2556) ศึกษาเรื่อง การใช้แผนที่ความคิดและการทดสอบย่อย เพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาในรายวิชาวิชาการวัดและ ประเมินผล การศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองสูงกว่านักศึกษา กลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาดอิทธิพลขนาดใหญ่มาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรนำผลการวิจัยที่ใช้วิธีการสอนแบบแผนผังความคิดรวบยอด ระบุลงแผนการเรียนการสอน วิชาหลักการจัดการ หรือรายวิชาอื่น ๆ ที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การเรียนรายวิชาอื่น ๆ ควรใช้วิธีการสอนแบบแผนผังความคิดรวบยอด เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีความพร้อม กระตือรือร้นและความตื่นตัวในการเรียนตลอดเวลา สามารถช่วยแก้ปัญหาของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำได้

ภาคผนวก ก.

ข้อมูลของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 คะแนนความสามารถของการสอบก่อนและหลังใช้ผังการสอนแบบความคิดรวบยอด

ผลการทดสอบก่อน - หลังเรียนวิชาหลักการจัดการ

ลำดับที่	เลขที่	คะแนนเต็ม 20	ปวส. 1/4 (ก่อน)	ปวส. 1/4 (หลัง)
1	1	20	6	7
2	4	20	9	10
3	6	20	5	6
4	7	20	6	7
5	8	20	7	11
6	10	20	11	12
7	11	20	3	4
8	12	20	7	8
9	13	20	7	8
10	14	20	11	8
11	15	20	13	8
12	16	20	11	7
13	17	20	11	12
14	19	20	8	8
15	20	20	11	12
16	21	20	10	11
17	22	20	10	11
18	23	20	4	5
19	24	20	7	8
20	25	20	9	10
21	26	20	7	8
22	27	20	7	8
23	29	20	12	13
24	30	20	11	12
25	31	20	6	8
26	33	20	10	7
27	35	20	7	8
28	39	20	12	8
29	37	20	5	7

ภาคผนวก ข.

ข้อสอบทฤษฎีกลางภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนวิทยา

ข้อสอบกลางภาคเรียนที่ 2/2562

วิชาหลักการจัดการ

รหัสวิชา 3200-1002

ระดับชั้น ปวส. 1 ทุกสาขาวิชา (ปวช. และ ม.ปลาย) รอบเช้า

เวลา 1.30 ชั่วโมง

คำชี้แจง ข้อสอบอัตนัย 6 ข้อ ให้ทำทุกข้อลงในกระดาษขาวที่แจกให้

1. ในการบริหารองค์การนั้น ผู้บริหารนับว่ามีความสำคัญมากที่จะพาองค์การไปสู่ความสำเร็จหรือล้มเหลวในแต่ละองค์การผู้บริหารมีหลายระดับ แต่ละระดับก็ต้องมีทักษะที่จำเป็นเพื่อจะนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและประสบผลสำเร็จสูงสุด ในฐานะที่นักศึกษาได้ศึกษาวิชาหลักการจัดการมาแล้ว จงตอบคำถามต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารแบ่งออกเป็นกี่ระดับ อะไรบ้าง

1.2 ผู้บริหารที่ดีควรมีทักษะในการบริหารที่จำเป็นอะไรบ้าง

1.3 ระดับผู้บริหารและทักษะดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันอย่างไร อธิบายมาให้เข้าใจ

2. การจัดการนั้นจัดว่าเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือจะต้องมีหลักการและวิธีการที่จะนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่วางไว้ จงอธิบายศาสตร์ของการจัดการที่เรียกว่า “กระบวนการจัดการ” (POLC)

มาให้ชัดเจน

3. การจัดการถือว่าเป็นศาสตร์ที่มีมาพร้อมกับการเกิดของมนุษย์ และพัฒนามาอย่างต่อเนื่องโดยนักการจัดการที่มีชื่อเสียงมากมาย และที่สำคัญได้แบ่งแนวความคิดไว้เป็น 3 ระบบ คือ แนวความคิดในการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ แนวความคิดการจัดการแบบมนุษย์สัมพันธ์ และแนวความคิดการจัดการสมัยใหม่ ซึ่งทั้ง 3 แนวคิดมีจุดเน้นที่สำคัญแตกต่างกันออกไป จงอธิบายจุดเน้นที่สำคัญของแนวความคิดการจัดการทั้ง 3 แนวคิดมาให้ชัดเจน

4. การดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากมาย ซึ่งเราเรียกว่าทรัพยากรการจัดการหรือทรัพยากรการบริหาร ให้นักศึกษาแจกแจงทรัพยากรดังกล่าวมาให้เห็นชัดเจนอย่างละเอียดครบถ้วน

รหัสวิชา 3200-1002 วิชาหลักการจัดการ ทุกระดับชั้น ปวส.1 (รอบเช้า)

หน้าที่ 2

5. ในกระบวนการบริหารนั้น การอำนวยการ เป็นหน้าที่หนึ่งของผู้บริหารที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าหน้าที่อื่น ซึ่งหน้าที่ในการอำนวยการนั้นจะครอบคลุมเรื่องเกี่ยวกับ การตัดสินใจ (Decision Making)

การสั่งการ (Leading) การจูงใจ (Motivation) และการติดต่อสื่อสาร (Communication) ให้นักศึกษาอธิบายความหมายข้อความที่ขีดเส้นใต้ พร้อมยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายให้ชัดเจน

6. โรงงานผลิตสินค้าสำเร็จรูปแห่งหนึ่งได้สำรวจพบว่า ต้นทุนการจัดซื้อและการเก็บรักษาวัตถุดิบอยู่ในเกณฑ์สูงมากถึง 20 % ของต้นทุนการผลิต เพราะสาเหตุมาจากการสั่งซื้อวัตถุดิบเข้ามาเก็บสำรองไว้ในปริมาณที่มากเกินไปถึง 2 เท่า ทั้งนี้เนื่องจากฝ่ายจัดซื้อเห็นว่าทำให้ไม่ต้องสั่งซื้อวัตถุดิบบ่อย ๆ ทำให้มีวัตถุดิบค้างอยู่ในคลังเป็นจำนวนมาก และวัตถุดิบบางอย่างทิ้งไว้นานก็เสื่อมสภาพนำมาใช้อีกไม่ได้ ส่วนของใหม่ก็มาจนไม่มีที่จะเก็บ บางครั้งจะนำวัตถุดิบมาประกอบสินค้าก็หาไม่พบ เนื่องจากคลังเก็บสินค้าวางของเกะกะไม่เป็นระเบียบ

จากกรณีดังกล่าวมา ถ้านักศึกษาเป็นผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ นักศึกษาจะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้อย่างไรจึงจะช่วยลดต้นทุนการจัดซื้อและสามารถหาวัตถุดิบที่ต้องการนำมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว อธิบายโดยอ้างแนวคิดทฤษฎีการจัดการมาให้ชัดเจน

.....

อาจารย์รัชฎา ธรรมิสกุล,

อาจารย์วิษณุ ตรีสะอาด

ผู้ออกข้อสอบ

ภาคผนวก ก.

ข้อสอบทฤษฎีปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์

ข้อสอบปลายภาคเรียนที่ 2/2562

วิชาหลักการจัดการ

รหัสวิชา 3200-1002

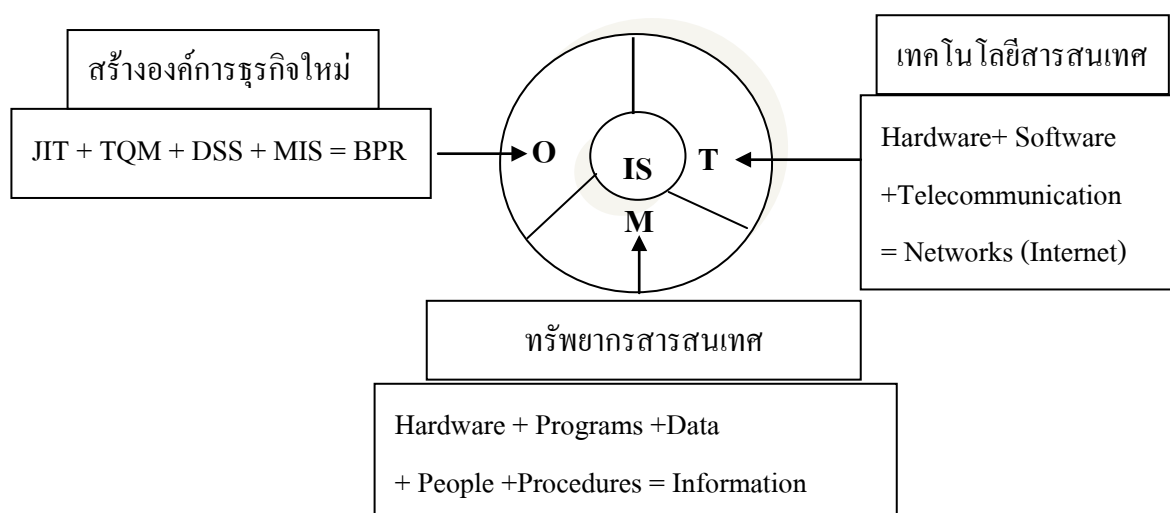
ระดับชั้น ปวส. 1 ทุกสาขาวิชา (ปวช. และ ม.ปลาย รอบเช้า

เวลา 1.30 ชั่วโมง

คำชี้แจง ข้อสอบอัตนัย 6 ข้อ ให้ทำทุกข้อลงในกระดาษขาวที่แจกให้

1. การเปลี่ยนแปลงองค์การในลักษณะต่างๆเกิดจากปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงองค์การ และการเปลี่ยนแปลงองค์การในมิติ (Dimension) ที่สำคัญ ควรจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงมิติในด้านใดบ้าง

2. พิจารณารูปภาพแล้วตอบคำถามว่า การสร้างองค์การธุรกิจใหม่นี้ เทคโนโลยีมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการอย่างไร แยกแยะ อธิบายมาให้เข้าใจ

3. จากรูปภาพข้อ 2 ที่ว่า **JIT + TQM + DSS + MIS = BPR W** มีความหมายว่าอย่างไร เกี่ยวข้องอะไร

กับการบริหารจัดการองค์การ แยกอธิบายมาให้ครบถ้วน

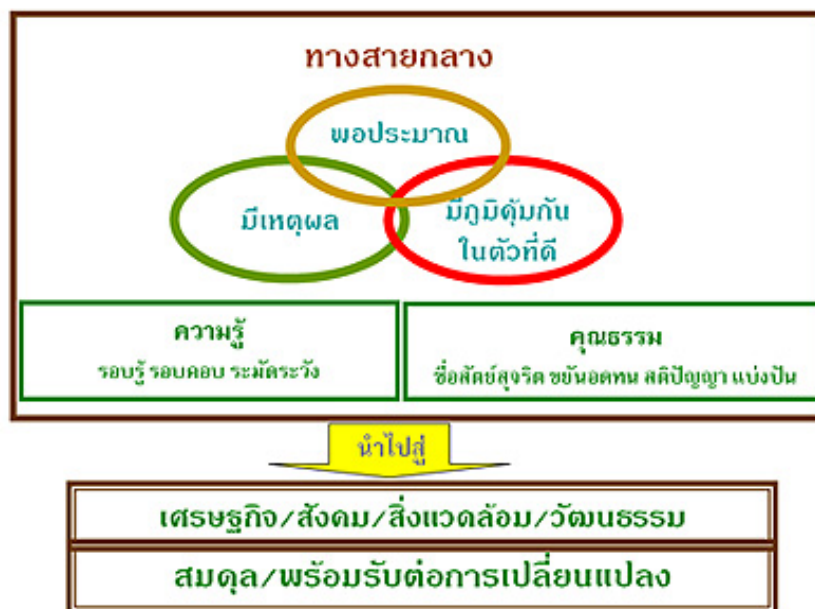
4. เรื่องจริยธรรม ปัจจุบันนักธุรกิจแสวงหาเรียนรู้การแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความรับผิดชอบทางด้านจริยธรรมไปพร้อมกัน ตามแนวคิดที่ว่า “ธุรกิจคู่คุณธรรม” อันเป็นแนวความคิดด้านจริยธรรมในการจัดการ

(Ethics in Management) ดังนั้น จริยธรรมในองค์การที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร ยกตัวอย่างมา 3 ข้อ

รหัสวิชา 3200-1002 วิชาหลักการจัดการ ทุกสาขาวิชา ระดับชั้น ปวส.1 (รอบเช้า)

หน้าที่ 2

5. จากรูปภาพปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านล่าง จงอธิบายคำว่า “3 ห่วง 2 เงื่อนไข” หมายความว่าอย่างไร และจะนำมาประยุกต์ใช้ในการกิจกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาอย่างไร ยกมา 4 กิจกรรมพร้อมแสดงวิธีการประยุกต์ใช้แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม

6. ในบริษัท ฟาสีคราม จำกัด ดำเนินการผลิตอาหารกระป๋อง เพื่อจำหน่ายทั้งปลีกและส่งให้กับลูกค้า ผู้บริหารได้ใช้ระบบการจ่ายผลตอบแทนให้กับพนักงานโดยจ่ายเป็นเงินเดือนและโบนัสให้ตามอายุการทำงาน แต่จะได้รับโบนัสสูงสุดไม่เกิน 2 เดือน ขึ้นอยู่กับอายุการทำงานว่าทำงานมานานกี่ปี

ต่อมาบริษัทพบว่า ผลผลิตของบริษัทตกต่ำอย่างมาก รวมทั้งสินค้าก็ไม่ได้คุณภาพ ทั้งที่เครื่องจักร และการบริหารจัดการไม่มีปัญหาแต่ประการใด จนกระทั่งวันหนึ่งผู้บริหารเดินผ่านพนักงานกลุ่มหนึ่งและได้ยินพนักงานคนหนึ่งพูดว่า “ทำงานไปมากมาย ให้อายุมากเท่าใด ผลตอบแทนก็เท่าเดิม ไม่มีการเพิ่มขึ้นอีก สภาพแวดล้อมในการทำงานก็สกปรก เหม็น ทำให้สุขภาพของพวกเราแย่ลง แสงสว่างก็ไม่พอ อากาศก็อับชื้น ถ้าหากเราทำมากขึ้น บริษัทก็รวยมากขึ้น แต่พวกเราสึกกลับแย่ลง เงินก็น้อย สุขภาพก็ไม่ดี”

คำถาม

ถ้านักศึกษาเป็นนักบริหารท่านนี้ นักศึกษาคิดว่า ปัญหาคืออะไร จะแก้ไขปัญหานี้อย่างไร และต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมหรือไม่อย่างไรตอบโดยยกหลักการ พร้อมอธิบายเหตุผลสนับสนุนหลักการดังกล่าวนั้นด้วย

.....

อาจารย์รัชฎา ธรรมิสกุล

อาจารย์วิชชุดา ศรีสะอาด

ผู้ออกข้อสอบ

ภาคผนวก ง.

ตัวอย่างสื่อการเรียนการสอนผังความคิดรวบยอด

ข้อคิด

หลักการบริหารที่เป็นนิรันดร์

คุมคนด้วยใจ

คุมใจด้วยงาน

คุมงานด้วยแผน

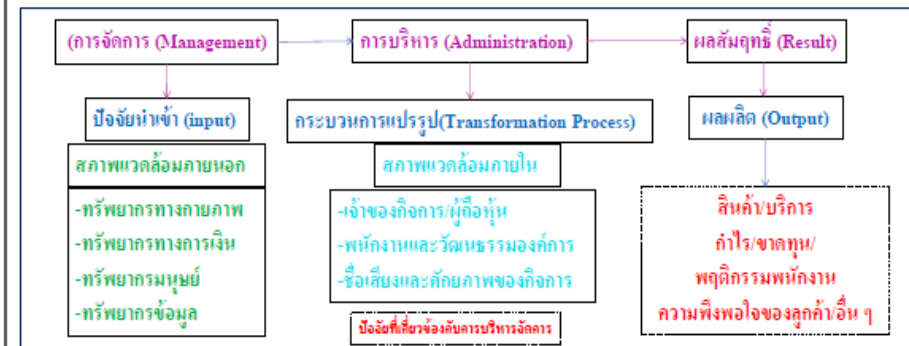
คุมแผนด้วยนโยบาย

คุมนโยบายด้วยคนที่มีความซื่อสัตย์

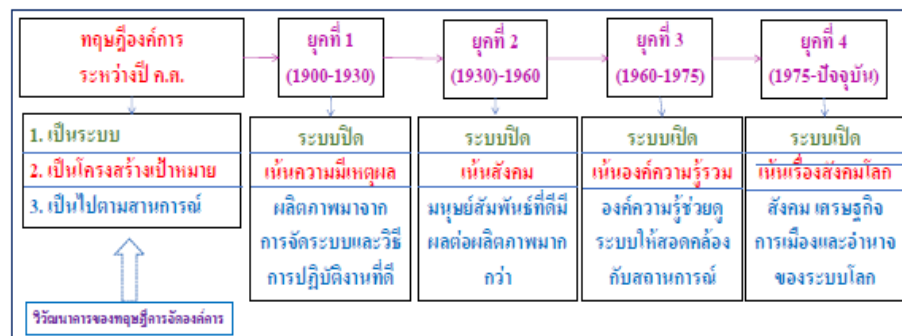

บทที่ ๓

การจัดการสมัยใหม่
(Modern Management)

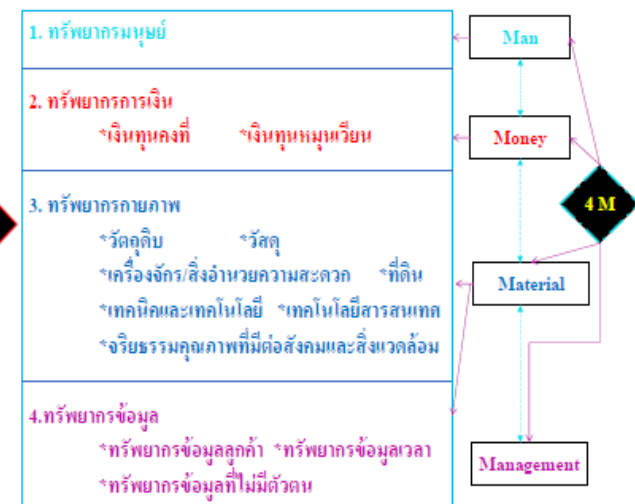

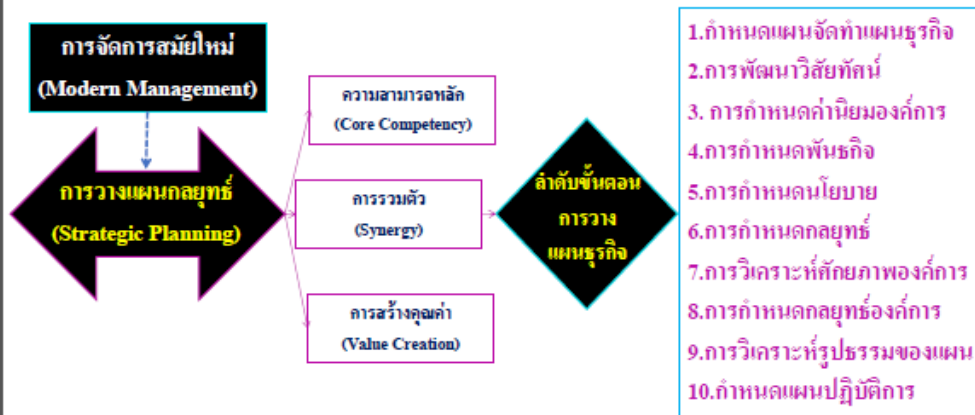
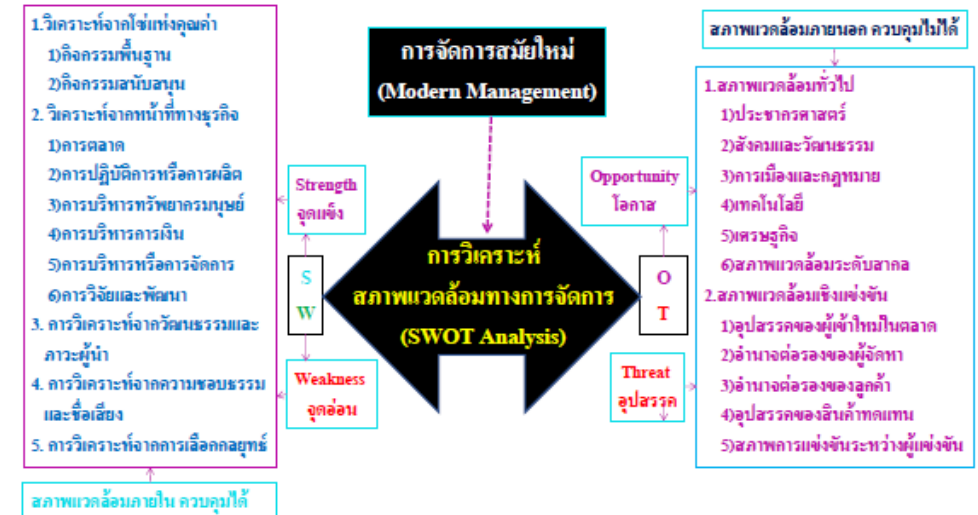
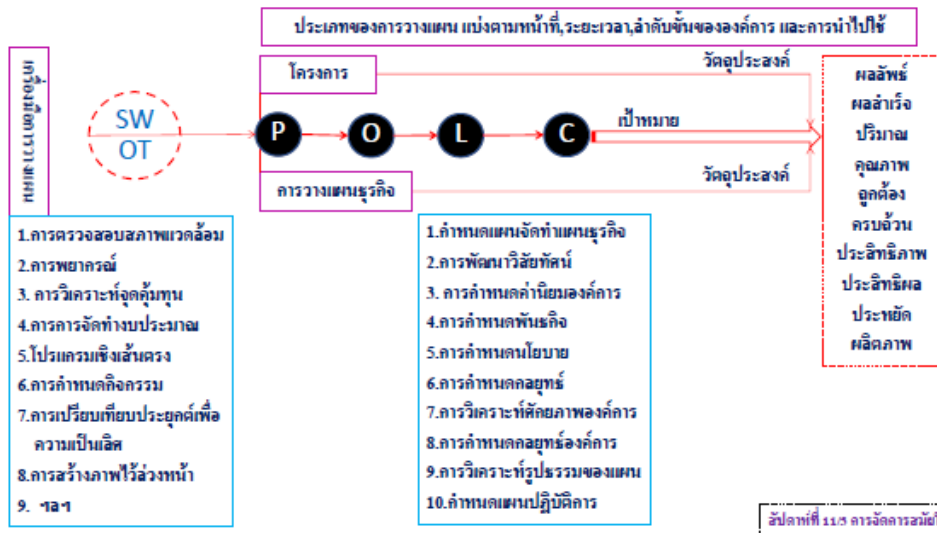
การจัดการสมัยใหม่
(Modern Management)

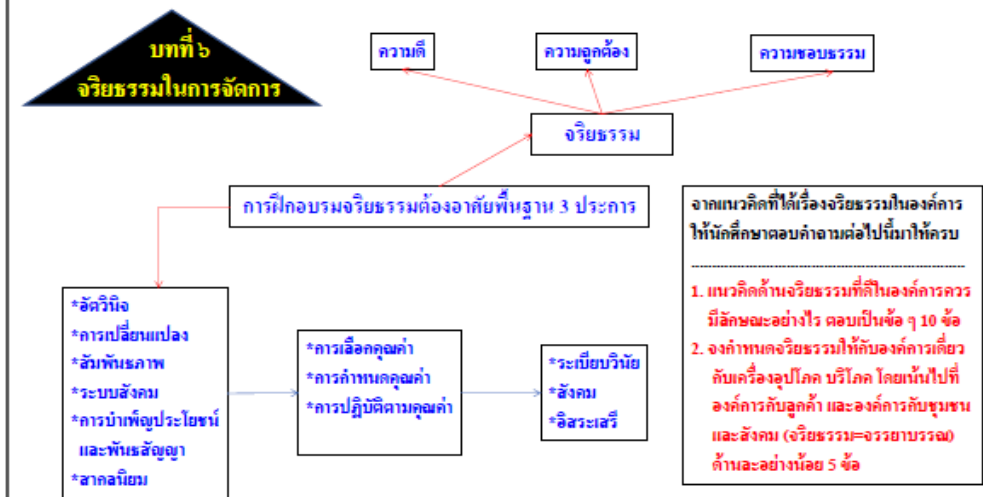
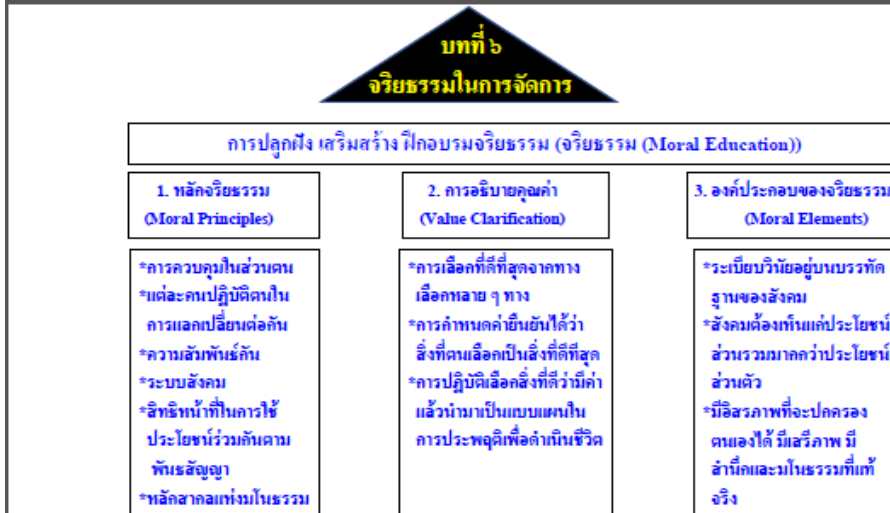
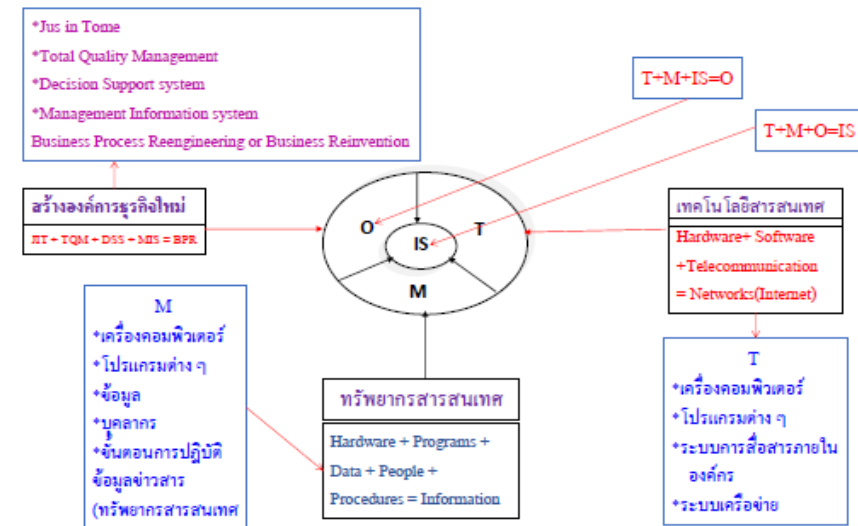

การจัดการสมัยใหม่
(Modern Management)

ทรัพยากรการจัดการ
(Management Resources)

รูปแสดงความสัมพันธ์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เขียนผังแล้วตอบคำถามข้างล่าง

จากรูปภาพให้นักศึกษา
ให้นักศึกษาอธิบายว่า

3 ท่วง
คือ พอประมาณ มีเหตุผล
และมีภูมิคุ้มกัน
2 เงื่อนไข
คือ ด้านความรู้ และด้าน
คุณธรรม

หมายความว่าอย่างไร
และนักศึกษาสามารถ
นำมาประยุกต์ใช้กับตนเอง
เรื่องอะไรบ้าง และอย่างไร

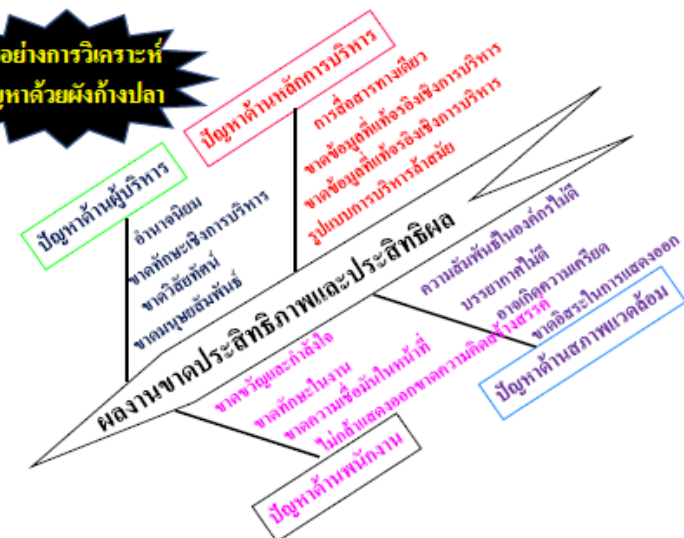
ตอบมา 5 เรื่อง

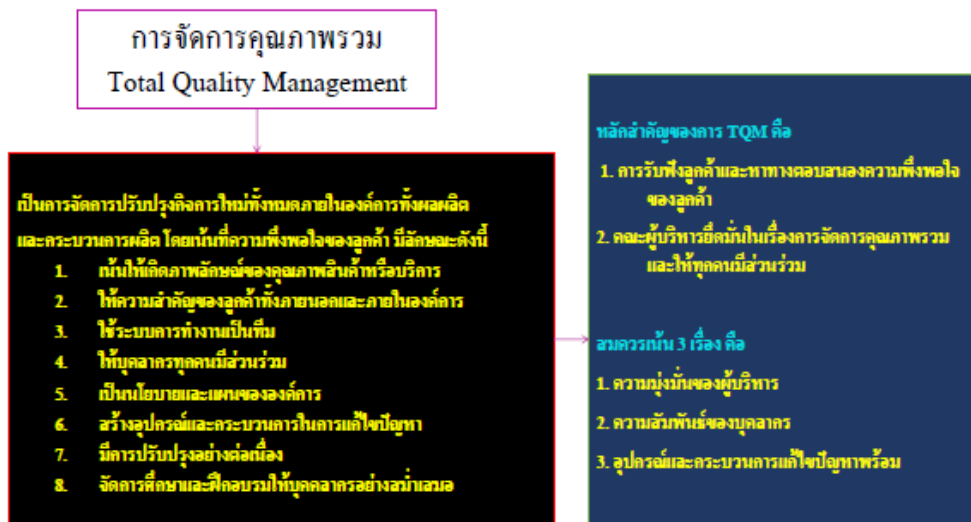
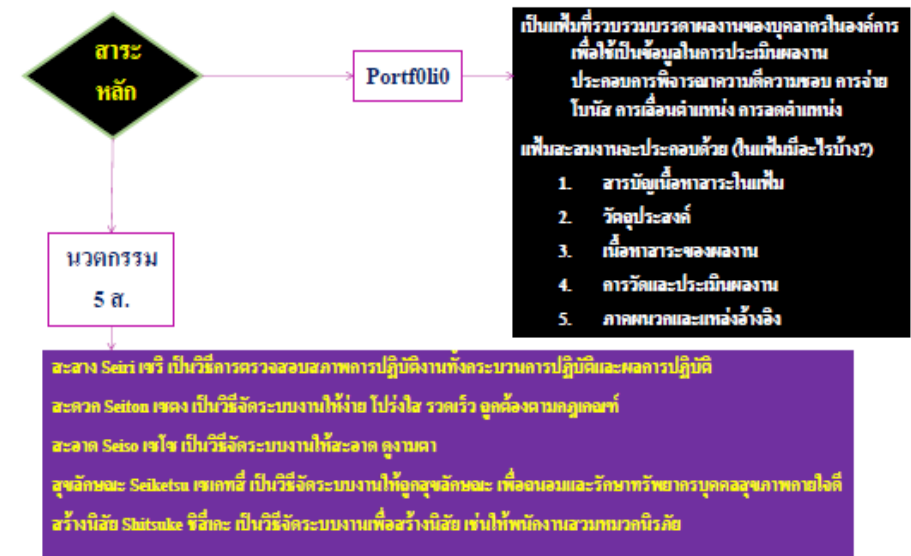
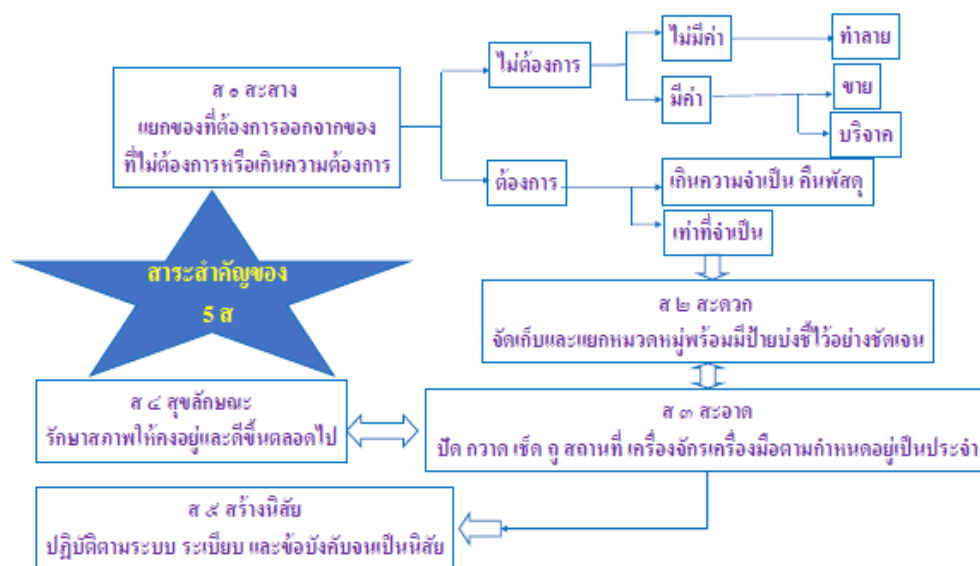
การวิเคราะห์ปัญหาและนำเสนอแนวทางแก้ไขจากกรณีศึกษา
กรณีศึกษาที่..... ชื่อ..... สกุล..... เลขที่..... ห้อง.....

ปัญหา	สาเหตุ	เป้าหมาย/สิ่งที่ต้องการ	หลักการ/ทฤษฎี/วิธีการแก้ไข

การวิเคราะห์ปัญหาและนำเสนอแนวทางแก้ไขจากกรณีศึกษา ตามแนวทางอริยสัจ 4 (ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค)
กรณีศึกษาที่..... ชื่อ..... สกุล..... เลขที่..... ห้อง.....

ปัญหา	สาเหตุ	เป้าหมาย/สิ่งที่ต้องการ	หลักการ/ทฤษฎี/วิธีการแก้ไข
การทำงานของ พนักงานบริษัทที่มี ประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล	-ผู้บริหารใช้การสื่อสารทางเดียว -ผู้บริหารไม่ทราบข้อเท็จจริง และข้อจำกัดที่เป็นอยู่ -ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้ พนักงานแสดงความคิดเห็น	ให้พนักงานมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาคือ	-QC -MBO (อธิบายความหมายและหลักการของทฤษฎีโดยสรุป)

ตัวอย่างการวิเคราะห์
ปัญหาล้วนด้วยผังก้างปลา

บรรณานุกรม

- ชลินธร ธานีรัตน์. (2554). การแก้ปัญหา นักศึกษาขาดทักษะในเรื่องการบัญชีสำหรับการกิจการสัญญา
 เข้าในรายวิชาการบัญชีชั้นสูง 1 โดยใช้ชุดการสอนสำเร็จรูป. รายงานวิจัยในชั้นเรียน,
 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. 80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : แดเน็กซ์
 อินเตอร์คอปอเรชั่น, 2552.
- ชราเทพ แสงทับทิม. เพิ่มพลังการจดและจำของสมอง MAGIC MIND MAP. พิมพ์ครั้งที่ 1
 กรุงเทพฯ : บริษัท ด้านสุขภาพการพิมพ์ จำกัด. 2556.
- ปราณี หล้าเบญจสะ. (2556). การใช้แผนที่ความคิดและการทดสอบย่อยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์
 ทาการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาในรายวิชาการวัดและการประเมินผล
 การศึกษา. การวิจัยใน ชั้นเรียน, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- มนต์ธร ตั้งภาณุกุล. (2554). การสอบแบบ Mind Mapping และแบบธรรมชาติเพื่อพัฒนาการสอน
 รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
 ระดับชั้น ปวช.๒ แผนกพาณิชยการสาขาบัญชี. วิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนเนินขาม
 จังหวัดชัยนาท. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- รุจิรา คุ่มทรัพย์. (2557). การพัฒนาความสามารถการเรียนรู้โดยใช้แผนผังมโนทัศน์ของนักศึกษา
 สาขาวิชาเคมี มหาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ รายวิชา การวิเคราะห์หน้า เรื่อง คุณภาพน้ำ
 งานวิจัยการเรียนการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- วุฒิชัย ดานะ. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนของนักศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดเลย.
 วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- แววดาว บุญตา. (2559). การพัฒนาการจัดเรียนการสอนโดยการจัดการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด
 ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา พลังงานและสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาระดับ
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ. วิจัยในชั้นเรียน
 วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ.
- สมศักดิ์ สันธุระเวช. (2549). Mind Mapping กับคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา
 พานิช
- ศุภัญญา ศิริเลิศพรรณนา. ผลของการใช้เทคนิคแผนที่ความคิดในการสอนคณิตศาสตร์เรื่องโจทย์ปัญหา
 สมการกำลังสองที่มีต่อความสามารถในการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาศึกษา.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553.

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ. 21 วิธีจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 6.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, 2550.

อัญจรา อินทร์น้อย. (2555). ผลการสอนโดยวิธีการจัดการการเรียนรู้แบบแผนที่คิดที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเรียนสังคมศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม). รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กวีศรา สุนทรโอวาท. (2561). การพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้ผังความคิดรวบยอดในรายวิชาการกระบวนการจัดทำบัญชี ของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2/1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยี อรรถวิทย์พัฒนศึกษา.

Buzan, T. อ้างถึงใน สุกัญญา ศิริเลิศพรรณนา **The Mind Map Book : Radiant**. London: BBC Book. 1997.

Buzan, T. & Buzan, B. (1997). **The Mind Map Book: Radiant thinking**. London: BBC.

Flood, J., & Lapp, Lapp, D. (1998). **Broadening the lens: Toward an expanded conceptualization of Literacy. Perspectives on literacy research and practice**. Chicago, IL.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายวิษุฒม์ ศรีสะอาด
วัน เดือน ปีเกิด	8 เมษายน 2506
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต ภาษาไทยมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2537-2548 อาจารย์ วิทยาลัยเทคโนโลยีเปรมฤทัย พ.ศ. 2549 อาจารย์ วิทยาลัยเอกวิทย์บริหารธุรกิจ พ.ศ. 2550 อาจารย์ วิทยาลัยสหพาณิชย์บริหารธุรกิจ พ.ศ. 2551-ปัจจุบัน อาจารย์สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทย์พัฒนศึกษา